

De col·laboració

Acomodació? Mimetització? Immunització?

per J. B.

EN la vida de les collectivitats, així com també en la dels homes, es troben alts i baixos de llur puixança i predicament; variacions explicables i dimanants de crisis internes unes voltes i de lluites externes altres.

Quan aquestes crisis en menys són produïdes per causes provinents de manca o pèrdua de prestigi—siguin morals estrictament o bé complexes amb crisis materials—, cal cercar el remei dintre de l'individu o collectivitat i, si és tan greu la nafra causant de la crisi, no queda altre remei que deixar-la consumint-se dintre el foc dels seus pecats: és la justícia eterna que poda allò que esdevé dolent o inútil.

Mes, quan les causes productores d'afebliments de la força o prestigi d'individus o entitats, són alienes a l'entitat o individu perjudicat—bé sigui per competències indignes o bé per campanyes de difamació no contrarrestables per circumstàncies desiguals en l'ordre litigat o bé, si de cas, per venjances injustes contra fets sancionats, legalitzats i conseqüents a normes preestablertes—allavors cal ajudar l'individu o entitat prestant-los l'ajut moral necessari mentre i tant sofreixen, emmuditzats, el pes de la competència, la difamació o la venjança. I cal també, per salvar l'obra feta, per conservar la força espiritual creada, o arxivar-la (mal sigui temporalment mentre duri l'ambient pernicios), o bé desviar-la per viaranyos profitosos i dignes, si bé no tan enlairats.

Perquè si realment sembla mentida que la victòria i la derrota no siguin funcions de la força intrínseca dels elements en lluita, sinó que, quasi sempre, els determinin les circumstàncies, a nosaltres, metges, és a qui menys ha d'estranyar-nos; car la biologia és plena de fets ens els que el medi, la temperatura, el grau d'humitat, la composició dels terrenys, etc., poden ésser factors favorables en diferents graduacions, o bé adversos, d'una adversitat escalonada, fins a límits extrems

de vida o mort. Cal advertir, però, que aquestes influències són tant més decisives, es troben més abundants en els fets biològics—i també en els socials—on la cosa influenciada i propiciatòria és quelcom simple, elemental, unilateral, amb escassa disposició acomodativa: no essent tan influents dites circumstàncies, quan s'enfronten amb coses i problemes complexos i afacetats, capassos alhora de desenrotllar energies de defensa o contracop mentre i tant acomoden llur funció, o bé a les apències de les circumstàncies, o bé—i millor encara—fent-se, per les noves modalitats de la seva activitat, inatacables.

Quan una ploma novella ingressa per primera vegada dins les tenebres de la tinta, serà fatalment influenciada per les propietats tintòries de la mateixa i perdrà llur característica cromàtica pròpia del metall amb què fou fabricada; mes, si dita ploma, fatalment obligada a conviure amb la tinta, vol tenir personalitat independent complint la seva funció sens claudicacions, no té més que dues solucions: una, ésser fabricada d'un metall negre com la tinta que haurà de contactar (acomodació bona o dolenta, qui sap!); altra, conservar el seu propi color primitiu cobrint-se d'una capa greixosa que l'acoraci contra les besades maculants de la tinta (immunització bona o dolenta, segons de què es tracti). Sigui quina es vulgui la solució de convivència escollida per cada individu i cada collectivitat, podrà discutir-se la seva elecció; mes no podrà negar-se-li el dret de vida comptant amb les potències que elastifiquen llur resistència a les contrarietats. Quan l'entrebanc és mortal, esdevenen inútils els esforços i vanes les veleïtats acomodants o mimetitzants.

D'altra forma, millor dit, si coses grans, articulades, esplendents i necessàries sucumbessin a xocs petits, hom hi veuria naturalment una clara desproporció entre la força de l'atac i la resistència de la defensa, i, cercant lògica explicació